

سیاست در پاکستان، بدون عمران خان

همزمان با تغییرات مهم در رأس ارتش پاکستان، عمران خان از فعالیت سیاسی کناره گیری کرد

شهر اسلام آباد، پایتخت پاکستان از عصر روز شنبه با تشدید تدابیر امنیتی روبه‌رو شد. بنا بر گزارش رسانه‌های پاکستانی، ورودی‌های این شهر بسته و تردد در خیابان‌های اصلی آن ممنوع اعلام شد. در این وضعیت همه انتظار بر گزاری راهپیمایی بزرگ طرفداران حزب «تحریک انصاف پاکستان» به رهبری عمران خان، نخست‌وزیر پیشین این کشور را داشتند، اما عمران خان برای نخستین بار پس از حادثه سوء قصد به جانش در یک سخنرانی عمومی حاضر شد و درحالی که روی یک صندلی چوبی و پشت یک شیشه ضد گلوله نشسته بود، از پایان راهپیمایی‌های اعتراضی‌اش خبر داد.

عمران خان، درست یک ماه پیش در ۱۷آبان ماه، راهپیمایی اعتراضی خود را از منطقه لیبرتی چوک لاهور در فاصله ۴۰۰ کیلومتری اسلام آباد آغاز کرده بود. این راهپیمایی قرار بود تا ۴ نوامبر یعنی به مدت ۸روز ادامه داشته باشد و هدف آن تحصن روبه‌روی پارلمان پاکستان برای برگزاری انتخابات زودهنگام بود. با این حال راهپیمایی مذکور ۸روز بعد با شلیک گلوله به سمت عمران خان و کشته شدن یک نفر از طرفدارانش ناتمام ماند. اکنون عمران خان برای نخستین بار پس از تریخیص از بیمارستان در جمع طرفدارانش از پایان راهپیمایی اعتراضی خود خبر داد.

البته عمران خان به مسائل مهم‌تری نیز اشاره و تأکید کرد که حزبی از همه مجالس قانونگذاری پاکستان را بر سطح ملی و فدرال خارج می‌شود. نخست‌وزیر پیشین پاکستان دلیل تصمیمش را جلوگیری از هزینه‌های بیشتر در پاکستان عنوان کرد و گفت که نگران آن است ادامه اعتراضات باعث ویرانی در کشور شود.

عمران خان اگر چه به صراحت نگفته که آیا تصمیم به

کناره‌گیری همیشگی از سیاست دارد یا خیر، اما حزب او

پیش از این از پارلمان فدرال پاکستان استعفا داده بود و فقط

در پارلمان منطقه‌ای ۱۲ استان خیر پختونخوا و پنجاب دارای

قدرت بود. اکنون این حزب از فعالیت‌های سیاسی منطقه‌ای

نیز کناره‌گیری کرده است. البته می‌توان انتظار داشت که

کناره‌گیری حزب تحریک انصاف از پارلمان‌های ملی و

منطقه‌ای، به کم‌رنگ شدن فعالیت‌های سیاسی عمران خان

نیز منجر شود، اما معلوم نیست این تصمیم عمران خان برای

حزب تحریک انصاف یک تصمیم دائمی است یا مقطعی و

کوتاه‌مدت.

اعلام توقف اعتراضات و کناره‌گیری حزب عمران خان از

رقابت‌های سیاسی چند روز پس از انتصاب اسیم منیر،

فرمانده جدید ارتش این کشور صورت می‌گیرد. منیر،

پیش‌تر در دوره عمران خان، سازمان جاسوسی پاکستان

را اداره می‌کرد، اما در آن زمان به‌صورت ناگهانی و بدون

توضیحی توسط عمران خان بر کنار شد. با این حال هنوز

نمی‌توان باطمینان کناره‌گیری حزب عمران خان از فعالیت

سیاسی را به جابه‌جایی‌ها در رده فرماندهی ارتش این کشور

مرتبط کرد، اما تردیدی نیست که نهاد ارتش، به‌عنوان

مهم‌ترین و قدرتمندترین نهاد حاکم در ساختار توزیع

قدرت پاکستان، نقش قابل توجهی در تغییرات سیاسی

این کشور ایفا می‌کند. حتی ژنرال قمر جاوید

باجوا که هفته گذشته از فرماندهی کل ارتش

پاکستان بازنشسته شد، نقش ارتش در تصمیمات

سیاسی پاکستان را اذعان داشته است.

ژنرال ۶۲ساله ارتش پاکستان در

همان شبی که خبر بازنشستگی‌اش

منتشر شد، در یک مراسم در مقر

ارتش در شهر اولپندی در شرق

این کشور گفت: «حالات مداوم

ارتش در سیاست در ۷۰ سال گذشته

برخلاف قانون اساسی صورت گرفته

است.» حتی ظهور و کناره‌گیری

ناگهانی عمران خان در بدنه سیاسی

پاکستان نشان می‌دهد که به‌طور

کلی ساختار سیاسی اسلام آباد در

موارد بسیاری برای ظهور معمولی

و قانونی خود عمل می‌کند و عوامل

بشت پرده در تحولات این کشور

بسیار تأثیر گذار تر از نهادهای

رسمی و قانونی ایفای نقش

می‌کنند.

کشورهای آسیای مرکزی در

گزارش

سال‌های اخیر شمار هواپیماهای بدون سرنشین (پهپادهای) خود را افزایش داده‌اند. کشورهای منطقه دلایل زیادی برای مسلح شدن به پهپادها دارند؛ از احساس خطر نسبت به قدرت گرفتن طالبان در افغانستان گرفته تا مناقشه مرزی قرقیزستان و تاجیکستان. شاید دلایل این کشورها برای تقویت نیروهای پهپادی‌شان مشابه باشند اما روش‌های متفاوتی برای این کار دارند تفاوتی که ریشه در استراتژی‌های دفاعی آنان، توان مالی و متحدان خارجی‌شان دارد.

نخستین بار سپتامبر سال گذشته بود که از پهپادها در منطقه استفاده شد؛ زمانی که ۲ کشور همسایه، قرقیزستان و تاجیکستان وارد درگیری نظامی علیه یکدیگر شدند. در آن زمان مقام‌های تاجیک، قرقیزستان را متهم کردند که از پهپادهای «بیرقار تی‌بی ۲» ساخت ترکیه برای بمباران تاجیکستان استفاده کرده است. براساس گزارش‌ها، پهپادهای قرقیزستانی در این حملات تجهیزات نظامی تاجیکستان از جمله ۲ تانک، یک موشک‌انداز چندگانه و یک دستگاه کامیون حامل مهمات را

منهدم کردند. قرقیزستان در پی مناقشه‌های مرزی بهار ۲۰۲۰ با تاجیکستان بود که متوجه ضعف‌های نظامی خود شد و تصمیم گرفت با خرید پهپاد، عملیات را تغییر دهد. این کشور اواخر ۲۰۲۰ با هیاهوی بسیار پهپادهای بیرقار تی‌بی ۲را خریداری کرد. حدوداً همان زمان بود که بیشکک اعلام کرد پهپادهای شناسایی-نظارتی روسی «ورلان ۱۰۱» را هم خریده است. ستاد نیروهای مسلح قرقیزستان پیش‌تر هم پهپادهای شناسایی «وی جی ۱۰۰» چینی را دریافت کرده بود.

تقویت توان پهپادی قرقیزستان، تاجیکستان را هم بران داشت تا شاید با سرعت کم‌تر، اما به‌دلیل راهی برای برقراری توازن قوا باشد. بر همین اساس اوایل سال جاری بود که وزیر دفاع تاجیکستان در سفر به ترکیه از کارخانه تولید پهپادهای بیرقار دیدار کرد. در همان زمان شایعاتی مبنی بر برنامه‌های تاجیکستان برای خرید بیرقار تی‌بی ۲ منتشر شد که زنگ خطر را برای قرقیزستان به صدا درآورد؛ چرا که در صورت خریدار پهپادهای ترکیه‌ای توسط دوشنبه، بر تری نظامی‌ها بیشتر به همسایه خنثی می‌شد. تاجیکستان اما در نهایت از خرید پهپادهای بیرقار ترکیه منصرف شد و در عوض

نشانه‌های جانشینی رهبر کره شمالی در یک عکس

کیم جونگ‌اون را «جوآئه» عنوان کرده‌اند.

نخستین بار دنیس رادمن، بسکتبال‌بست سابق آمریکایی، پس از دیدار با خانواده کیم

در سال ۲۰۱۳، از این دختر رهبر کره شمالی

نام برده بود. براساس گزارش سازمان اطلاعات

کره جنوبی، جوآئه، دومین فرزند از ۳ فرزند

کیم جونگ‌اون است، او حدود ۱۰سال سن

دارد و البته برخی منابع سن او را ۱۲ یا ۱۳سال

عنوان کرده‌اند. در عین حال گاردین به نقل

از برخی تحلیلگران گفته است که احتمال

پذیرش یک زن به‌عنوان رهبر، از سوی نخبگان

سیاسی کره شمالی بسیار کم است.

بین‌الملل

عصر رقابت پهپادی در آسیای مرکزی

۵ جمهوری آسیای مرکزی برای افزایش برتری نظامی مقابل یکدیگر، به‌دنبال تقویت قدرت پهپادی خود هستند

رئیس‌جمهور قرقیزستان در بازدید از نسخه آزمایشی پهپاد ساخت داخل

از رژیم‌صهیونیستی و یک مدل پهپاد از آمریکا خریداری کرده است. ازبکستان نیز نخستین پهپادهای نظامی خود را از چین خرید. این کشور ساخت ایران که از نوع پهپادهای شناسایی، نظارتی و رزمی هستند، قصد دارند پهپادهای نظارتی آمریکایی «یوما» را هم به تسلیحات خود اضافه کنند. گفته شده، آمریکا قرار است این پهپادها را به‌عنوان بخشی از بسته کمک مالی-امنیتی ۶۰میلیون دلاری به تاجیکستان در اختیار این کشور قرار دهد. هدف این بسته، مقابله با تهدید احتمالی طالبان است. قزاقستان، دیگر کشور منطقه، خرید پهپادهای نظامی خود را از ۲۰۱۶ با خرید مدل‌های چینی آغاز کرد و سپس برای خرید پهپادهای پیشرفته‌تر به ترکیه روی آورد. قزاقستان اما به جای خریدار بی‌تی ۲، پهپادهای «تای آنکا» را انتخاب می‌کند. قرارداد آستانه و آنکارا که به قزاقستان اجازه می‌دهد تا هواپیماهای بدون سرنشین را تحت لیسانس ترکیه تولید کند، در جریان سفر ماه می به آنکارا قاسم تودینب، رئیس‌جمهور قزاقستان به آنکارا امضا شد. آستانه همچنین پهپادهای شناسایی-نظارتی «ورلان ۱۰۱» را از روسیه، ۲۰۰تخ پهپاد به قرقیزستان در حال تغییر است. قزاقستان به

از رژیم‌صهیونیستی و یک مدل پهپاد از آمریکا

خریداری کرده است. ازبکستان نیز نخستین

پهپادهای نظامی خود را از چین خرید. این کشور

ساخت ایران که از نوع پهپادهای شناسایی، نظارتی

و رزمی هستند، قصد دارند پهپادهای نظارتی

آمریکایی «یوما» را هم به تسلیحات خود اضافه

کنند. گفته شده، آمریکا قرار است این پهپادها

را به‌عنوان بخشی از بسته کمک مالی-امنیتی

۶۰میلیون دلاری به تاجیکستان در اختیار این کشور

قرار دهد. هدف این بسته، مقابله با تهدید احتمالی

طالبان است. قزاقستان، دیگر کشور منطقه، خرید

پهپادهای نظامی خود را از ۲۰۱۶ با خرید مدل‌های

چینی آغاز کرد و سپس برای خرید پهپادهای پیشرفته‌تر

به ترکیه روی آورد. قزاقستان اما به جای خریدار

بی‌تی ۲، پهپادهای «تای آنکا» را انتخاب می‌کند.

قرارداد آستانه و آنکارا که به قزاقستان اجازه می‌دهد

تا هواپیماهای بدون سرنشین را تحت لیسانس

ترکیه تولید کند، در جریان سفر ماه می به

آنکارا قاسم تودینب، رئیس‌جمهور قزاقستان به

آنکارا امضا شد. آستانه همچنین پهپادهای شناسایی-

نظارتی «ورلان ۱۰۱» را از روسیه، ۲۰۰تخ پهپاد

به قرقیزستان در حال تغییر است. قزاقستان به

از رژیم‌صهیونیستی و یک مدل پهپاد از آمریکا

خریداری کرده است. ازبکستان نیز نخستین

پهپادهای نظامی خود را از چین خرید. این کشور

ساخت ایران که از نوع پهپادهای شناسایی، نظارتی

و رزمی هستند، قصد دارند پهپادهای نظارتی

آمریکایی «یوما» را هم به تسلیحات خود اضافه

کنند. گفته شده، آمریکا قرار است این پهپادها

را به‌عنوان بخشی از بسته کمک مالی-امنیتی

۶۰میلیون دلاری به تاجیکستان در اختیار این کشور

قرار دهد. هدف این بسته، مقابله با تهدید احتمالی

طالبان است. قزاقستان، دیگر کشور منطقه، خرید

پهپادهای نظامی خود را از ۲۰۱۶ با خرید مدل‌های

چینی آغاز کرد و سپس برای خرید پهپادهای پیشرفته‌تر

به ترکیه روی آورد. قزاقستان اما به جای خریدار

بی‌تی ۲، پهپادهای «تای آنکا» را انتخاب می‌کند.

قرارداد آستانه و آنکارا که به قزاقستان اجازه می‌دهد

تا هواپیماهای بدون سرنشین را تحت لیسانس

ترکیه تولید کند، در جریان سفر ماه می به

آنکارا قاسم تودینب، رئیس‌جمهور قزاقستان به

آنکارا امضا شد. آستانه همچنین پهپادهای شناسایی-

نظارتی «ورلان ۱۰۱» را از روسیه، ۲۰۰تخ پهپاد

به قرقیزستان در حال تغییر است. قزاقستان به

از رژیم‌صهیونیستی و یک مدل پهپاد از آمریکا

خریداری کرده است. ازبکستان نیز نخستین

پهپادهای نظامی خود را از چین خرید. این کشور

ساخت ایران که از نوع پهپادهای شناسایی، نظارتی

و رزمی هستند، قصد دارند پهپادهای نظارتی

آمریکایی «یوما» را هم به تسلیحات خود اضافه

کنند. گفته شده، آمریکا قرار است این پهپادها

را به‌عنوان بخشی از بسته کمک مالی-امنیتی

۶۰میلیون دلاری به تاجیکستان در اختیار این کشور

قرار دهد. هدف این بسته، مقابله با تهدید احتمالی

طالبان است. قزاقستان، دیگر کشور منطقه، خرید

پهپادهای نظامی خود را از ۲۰۱۶ با خرید مدل‌های

چینی آغاز کرد و سپس برای خرید پهپادهای پیشرفته‌تر

به ترکیه روی آورد. قزاقستان اما به جای خریدار

بی‌تی ۲، پهپادهای «تای آنکا» را انتخاب می‌کند.

قرارداد آستانه و آنکارا که به قزاقستان اجازه می‌دهد

تا هواپیماهای بدون سرنشین را تحت لیسانس

ترکیه تولید کند، در جریان سفر ماه می به

آنکارا قاسم تودینب، رئیس‌جمهور قزاقستان به

آنکارا امضا شد. آستانه همچنین پهپادهای شناسایی-

نظارتی «ورلان ۱۰۱» را از روسیه، ۲۰۰تخ پهپاد

به قرقیزستان در حال تغییر است. قزاقستان به

از رژیم‌صهیونیستی و یک مدل پهپاد از آمریکا

خریداری کرده است. ازبکستان نیز نخستین

پهپادهای نظامی خود را از چین خرید. این کشور

ساخت ایران که از نوع پهپادهای شناسایی، نظارتی

و رزمی هستند، قصد دارند پهپادهای نظارتی

آمریکایی «یوما» را هم به تسلیحات خود اضافه

کنند. گفته شده، آمریکا قرار است این پهپادها

را به‌عنوان بخشی از بسته کمک مالی-امنیتی

۶۰میلیون دلاری به تاجیکستان در اختیار این کشور

قرار دهد. هدف این بسته، مقابله با تهدید احتمالی

طالبان است. قزاقستان، دیگر کشور منطقه، خرید

پهپادهای نظامی خود را از ۲۰۱۶ با خرید مدل‌های

چینی آغاز کرد و سپس برای خرید پهپادهای پیشرفته‌تر

به ترکیه روی آورد. قزاقستان اما به جای خریدار

بی‌تی ۲، پهپادهای «تای آنکا» را انتخاب می‌کند.

قرارداد آستانه و آنکارا که به قزاقستان اجازه می‌دهد

تا هواپیماهای بدون سرنشین را تحت لیسانس

ترکیه تولید کند، در جریان سفر ماه می به

آنکارا قاسم تودینب، رئیس‌جمهور قزاقستان به

آنکارا امضا شد. آستانه همچنین پهپادهای شناسایی-

نظارتی «ورلان ۱۰۱» را از روسیه، ۲۰۰تخ پهپاد

به قرقیزستان در حال تغییر است. قزاقستان به

از رژیم‌صهیونیستی و یک مدل پهپاد از آمریکا

خریداری کرده است. ازبکستان نیز نخستین

پهپادهای نظامی خود را از چین خرید. این کشور

ساخت ایران که از نوع پهپادهای شناسایی، نظارتی

و رزمی هستند، قصد دارند پهپادهای نظارتی

آمریکایی «یوما» را هم به تسلیحات خود اضافه

کنند. گفته شده، آمریکا قرار است این پهپادها

را به‌عنوان بخشی از بسته کمک مالی-امنیتی

۶۰میلیون دلاری به تاجیکستان در اختیار این کشور

قرار دهد. هدف این بسته، مقابله با تهدید احتمالی

طالبان است. قزاقستان، دیگر کشور منطقه، خرید

پهپادهای نظامی خود را از ۲۰۱۶ با خرید مدل‌های

چینی آغاز کرد و سپس برای خرید پهپادهای پیشرفته‌تر

به ترکیه روی آورد. قزاقستان اما به جای خریدار

بی‌تی ۲، پهپادهای «تای آنکا» را انتخاب می‌کند.

قرارداد آستانه و آنکارا که به قزاقستان اجازه می‌دهد

تا هواپیماهای بدون سرنشین را تحت لیسانس

ترکیه تولید کند، در جریان سفر ماه می به

آنکارا قاسم تودینب، رئیس‌جمهور قزاقستان به

آنکارا امضا شد. آستانه همچنین پهپادهای شناسایی-

نظارتی «ورلان ۱۰۱» را از روسیه، ۲۰۰تخ پهپاد

به قرقیزستان در حال تغییر است. قزاقستان به

از رژیم‌صهیونیستی و یک مدل پهپاد از آمریکا

خریداری کرده است. ازبکستان نیز نخستین

پهپادهای نظامی خود را از چین خرید. این کشور

ساخت ایران که از نوع پهپادهای شناسایی، نظارتی

و رزمی هستند، قصد دارند پهپادهای نظارتی

آمریکایی «یوما» را هم به تسلیحات خود اضافه

کنند. گفته شده، آمریکا قرار است این پهپادها

را به‌عنوان بخشی از بسته کمک مالی-امنیتی

۶۰میلیون دلاری به تاجیکستان در اختیار این کشور

قرار دهد. هدف این بسته، مقابله با تهدید احتمالی

طالبان است. قزاقستان، دیگر کشور منطقه، خرید

پهپادهای نظامی خود را از ۲۰۱۶ با خرید مدل‌های

چینی آغاز کرد و سپس برای خرید پهپادهای پیشرفته‌تر

به ترکیه روی آورد. قزاقستان اما به جای خریدار

بی‌تی ۲، پهپادهای «تای آنکا» را انتخاب می‌کند.

قرارداد آستانه و آنکارا که به قزاقستان اجازه می‌دهد

تا هواپیماهای بدون سرنشین را تحت لیسانس

ترکیه تولید کند، در جریان سفر ماه می به

آنکارا قاسم تودینب، رئیس‌جمهور قزاقستان به

آنکارا امضا شد. آستانه همچنین پهپادهای شناسایی-

نظارتی «ورلان ۱۰۱» را از روسیه، ۲۰۰تخ پهپاد

به قرقیزستان در حال تغییر است. قزاقستان به

از رژیم‌صهیونیستی و یک مدل پهپاد از آمریکا

خریداری کرده است. ازبکستان نیز نخستین

پهپادهای نظامی خود را از چین خرید. این کشور

ساخت ایران که از نوع پهپادهای شناسایی، نظارتی